

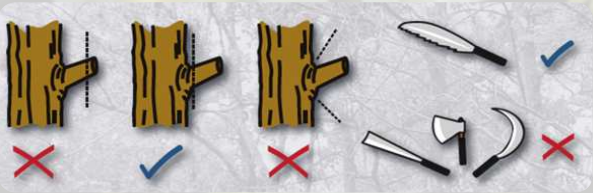
การบำรุงดูแลรักษา

การใส่ปุ๋ย หลังจากกล้าไม้ที่ปลูกตั้งตัวได้แล้ว ควรใส่ปุ๋ยเพื่อเร่งการเจริญเติบโตให้เร็วขึ้น โดยการใส่ปุ๋ยสูตร 15-15-15 หรือ 20-20-20 ประมาณ 1 ช้อนชาต่อต้น

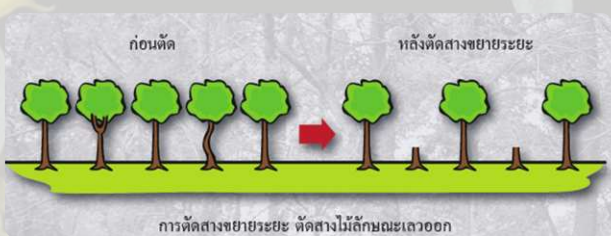
โรคและแมลง ปัญหาโรคและแมลงมีน้อย อาจมี หนอนกัดกินใบของยอดอ่อนบ้าง ซึ่งในระยะจัดเตรียม กล้ามักจะมีแมลง เพลี้ย หอยดูดน้ำเลี้ยง ซึ่งจะพบในช่วง ฤดูหนาวในช่วงเพาะชำ ซึ่งแก้ไขโดยฉีดยาฆ่าแมลงที่มีฤทธิ์ดูดซึม เช่น ไดเมทโอเอต หรืออะโซทริน หรือตัดยอดทิ้ง

การกำจัดวัชพืช ไม้สะเดาเป็นไม้ที่ต้องการแสงมาก แม้ว่ากล้าไม้สะเดาจะมีความสามารถแก่งแย่งกับวัชพืชอื่น ได้ดีก็ตาม แต่ในปีแรกจำเป็นจะต้องเอาใจใส่ กำจัดวัชพืช ไม่ให้สูงคลุมต้น แก่งแย่งแสงและอาหารจากต้นไม้

การลิดกิ่ง เมื่อไม้สะเดาสูงประมาณ 1 เมตรขึ้นไป จะเริ่มแตกกิ่งก้าน เป็นพุ่ม หากต้องการให้สะเดามีลำต้น เปลาตรง สามารถนำไปแปรรูปใช้ประโยชน์ได้ ควรลิดกิ่ง อย่างสม่ำเสมอและอาจนำกิ่งมาทำเป็นเชื้อเพลิงได้

การตัดสายระยะ สามารถทำการตัดสาย ต้นไม้ที่มีเรือนยอดเบียดชิดกัน แก่งแย่งอาหารกัน ทำให้ อัตราการเจริญเติบโตลดลง สามารถตัดออกมาใช้ประโยชน์ ในรูป ไม้ขนาดเล็กก่อน โดยอาจตัดออกแถวเว้นแถวหรือ เลือกตัดเฉพาะที่สามารถใช้ประโยชน์ได้

การทำแนวกันไฟ ไม้สะเดาเป็นไม้ที่ทนไฟ หากไฟไหม้เล็กน้อยสามารถทนได้ แต่หากรุนแรงอาจ ทำให้การเจริญเติบโตชะงัก และอาจทำให้เกิดแผลตาม ลำต้นได้ ในช่วงปีที่ 1-2 ควรทำแนวกันไฟกว้างประมาณ 6-8 เมตร รอบ ๆ แปลงปลูก เพื่อป้องกันการลุกลาม ของไฟอันเกิดจากเรือนยอดที่เริ่มชิดกัน

การใช้ประโยชน์

ประโยชน์จากเนื้อไม้ ไม้สะเดาเหมาะสำหรับใช้ในงานก่อสร้าง ทำเฟอร์นิเจอร์ ไม้เสา เนื่องจากไม้สะเดาค่อนข้างเปลาตรง แข็งแรง และปลวกไม่ค่อยทำลาย นอกจากนี้ยังใช้ทำเครื่องมือ เครื่องใช้ เพราะมีความทนทาน ชัดซึกเงาได้ดี ด้านอื่น ๆ เช่น

- เปลือกกราก เปลือกต้นและผลอ่อน เป็นยาเจริญอาหาร แก้ไข้มาลาเลีย แก้ท้องเดิน
- ก้านใบ ผสมกับสมุนไพรชนิดอื่น แก้ไข้
- ใบ เป็นยาพอกฝี
- ใบ เมล็ด เป็นยาฆ่าแมลง ฆ่าเชื้อ
- ใบอ่อนและดอก เป็นยาช่วยเจริญอาหารและช่วยย่อยอาหาร
- ดอก แก้พิษเลือดกำเดา บำรุงธาตุ
- ผล แก้โรคหัวใจ
- กระพี้ แก้น้ำดีพิการ
- ผลอ่อน ใช้ถ่ายพยาธิ แก้อริดสีดวง

ส่วนส่งเสริมการปลูกไม้เศรษฐกิจ
สำนักเศรษฐกิจการป่าไม้
กรมป่าไม้ 61 ถ.พหลโยธิน แขวงลาดยาว
เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร 10900

โทร. 0 - 2579 7725
0 - 2561 4292-3 ต่อ 5536

สำนักเศรษฐกิจการป่าไม้

สะเดาไทย

Azadirachta indica A. Juss.

กรมป่าไม้

ส่วนส่งเสริมการปลูกไม้เศรษฐกิจ
สำนักเศรษฐกิจการป่าไม้

สะเดาไทย

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Azadirachta indica* A. Juss.

ชื่อวงศ์ : MELIACEAE

ชื่อพื้นเมือง : สะเดา

ไม้สะเดา เป็นไม้ที่โตค่อนข้างเร็วและทนไฟ ปกติไม้สะเดาไทยจะกระจายทั่วไปในประเทศไทย เมียนมา ลาว กัมพูชา

ลักษณะทั่วไป

ลำต้น เป็นไม้ต้นขนาดกลางถึงขนาดใหญ่ เรือนยอดกลม เป็นพุ่มหนาที่โปร่งให้ร่มเงา ชอบแสงแดด

เปลือก มีเปลือกนอกค่อนข้างหนา สีเทาแก่ แตกเป็นร่อง และเยื้องสลับกันไปตามความยาวของลำต้น แก่นไม่มีสีน้ำตาลแดง มีความแข็งแรงและทนทานมาก

ใบ เป็นใบประกอบแบบขนนก เรียงสลับรูปใบหอก กว้าง 3-4 เซนติเมตร ยาว 4-8 เซนติเมตร ปลายใบแหลม ขอบใบหยักเป็นฟันเลื่อยทุ่ แผ่นใบเรียบสีเขียวมันเข้ม

ดอก เป็นช่อที่ปลายกิ่งขณะแตกใบอ่อน ดอกสีขาวนวล หรือสีเทา มีกลิ่นหอมอ่อน ๆ มีกลีบดอกและกลีบเลี้ยงอย่างน้อย 5 กลีบ ออกดอกระหว่างเดือนธันวาคม-มกราคม

ผลและเมล็ด ผลมีลักษณะคล้ายผลองุ่น ผิวเรียบ ผลอ่อนสีเขียว ขนาดยาว ประมาณ 1.5-2.0 เซนติเมตร กว้างประมาณ 1 เซนติเมตร ผลสุกสีเหลืองอมเขียว เมล็ดผิวค่อนข้างเรียบ ลักษณะกลมรี ขนาด 0.5-1.5 เซนติเมตร ผลแก่ประมาณปลายเดือนมีนาคม-พฤษภาคม

พื้นที่ที่เหมาะสมในการปลูก

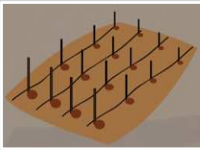
ไม้สะเดาเจริญเติบโตได้ดีในที่อากาศชื้นและร้อน ที่มีอุณหภูมิสูงถึง 44 องศาเซลเซียส ที่ความสูงจากระดับทะเลปานกลาง 50-500 เมตร มีปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย 450-1,150 มิลลิเมตร/ปี สามารถขึ้นได้ในสภาพดินเกือบทุกชนิด มีความเป็นกรดเล็กน้อย pH ระหว่าง 6.2-6.5

การปลูก

การปลูกไม้สะเดาไทย ก่อนปลูกจะขุดหลุมขนาดประมาณ 40x40x40 เซนติเมตร หรือขนาดเหมาะสมกับกล้าไม้ รองก้นหลุมด้วยปุ๋ยคอกหรือปุ๋ยหมักคลุกเคล้ากับดินหรืออาจใช้ปุ๋ยวิทยาศาสตร์ 1 ช้อนโต๊ะ และยาป้องกันแมลง เช่น ฟุราดาน 5-10 กรัม คลุกเคล้ากับดิน และสำหรับกลบหลุมด้วยก็จะทำให้กล้าไม้มีอัตราการรอดตายสูง และเจริญเติบโตดี สำหรับระยะปลูก ไม่แน่นอน แล้วแต่วัตถุประสงค์ของเกษตรกร เช่น ปลูกในเชิงพาณิชย์ เป็นการปลูกไม้ชนิดเดียว ใช้ระยะปลูก 2x3, 4x4 และ 5x5 เมตร

1. ไถพรวนไม้พื้นเดิม

2. ปักหลักหมายระยะปลูก

3. ขุดหลุมปลูก 40x40x40 ซม.

4. กล้าอายุ 4-5 เดือน

5. ฉีกถุงพลาสติกออก

6.กลบดินรอบต้นให้แน่น
ลึกกว่าระดับดิน 10-15 ซม.

